

Stockholms
universitet

Kursrapport för grundkursen i Processrätt, 18 hp

Period: VT2022

Kurskod: JU212L

Tillfälleskod: 29719

Kursansvarig: Katrin Lainpelto

Om kursrapporten

Enligt Stockholms universitets regler för undervisning och examination ska en kursrapport sammanställas senast tio veckor efter avslutad kurs. Kursrapporten innehåller en sammanställning av kursutvärderingen samt kursansvarigas analys av densamma.

Svarsfrekvens och resultat från de universitetsgemensamma frågorna m.m.

Kursenkäten besvarades av totalt 35 studenter. Under VT22 var totalt 283 studenter registrerade på kursen (inklusive omregistrerade studenter). Således besvarades kursenkäten av 12 % av de studenter som var registrerade på kursen.

I enlighet med Stockholms universitets riktlinjer biläggs resultatet av de kvantitativa universitetsgemensamma frågorna till denna kursrapport.

Kursens genomförande VT22

Mot bakgrund av pandemiläget tillfrågades studenterna innan kursstart om de önskade salsundervisning eller digital undervisning. Resultaten visade att hälften av studenterna önskade salsundervisning och att andra hälften önskade digital undervisning. Undervisningen på grundkursen i processrätt genomfördes därför såväl i sal som via Zoom där studenterna erbjöds möjlighet att välja seminariegrupp och således undervisningsform. Kursledningen uppfattar det så att studenterna fick sina önskemål tillgodosedda och att studenterna uppskattade valmöjligheten. Vidare visade sig denna lösning fungera väl eftersom de studenter som under kursen uppvisade förkylningssymptom kunde överföras till en seminariegrupp med digital undervisning. Därmed gavs samtliga studenter möjlighet att genomföra kursen och uppfylla obligatoriska moment.

Föreläsningarna var till övervägande del förinspelade, vilket enligt vårens kursenkät (och tidigare) tycks vara uppskattat bland studenterna eftersom den pedagogiska formen tillåter att studenterna kan gå tillbaka i föreläsningarna. Detta illustreras av följande fritextsvar:

"Att föreläsningarna var inspelade så man kunde lyssna när man ville och hinna anteckna."

"Det var fördelaktigt att kunna lyssna om [på] föreläsningarna, jag som har svårt att koncentrera mig kunde för första gången ta till mig föreläsningarna (lyssna om, lyssna när jag bästa kan ta till mig och spela på 2x)."

Förinspelade föreläsningarna är därför något som i viss utsträckning, även fortsättningsvis, kan komma att erbjudas på kursen. I dessa fall ska de förinspelade föreläsningarna kombineras med antingen en frågestund eller ett frågeforum som ger studenterna möjlighet att ställa frågor till aktuell lärare.

Mot bakgrund av ett särskilt prefektbeslut genomfördes samtliga moment i rättegångsspelet i digital form (Dnr. SU-220-0004-22). Beslutet fattades mot bakgrund av pandemiläget, att rättegångsspelet är obligatoriskt för samtliga studenter och att endast tre lärare ansvarade för samtliga 18 rättegångsspel. Undervisningsformen kan således sägas vara särskilt sårbar för det fall en (eller flera) av lärarna uppvisar förkylningssymptom eller insjuknar i Covid. En sådan situation hade kunnat försvåra studenternas möjligheter att uppfylla sina obligatorier på kursen varför beslutet, enligt kursledningens mening, fattades med studenternas bästa i åtanke.

Kursansvariges sammanställning av fritextsvaren m.m.

Kursens styrkor enligt studenterna

Av de kvalitativa delarna av kursenkäten (fritextsvaren) lyfte studenterna bland annat upp seminarieundervisningen (såväl seminariematerialet som de genomförda seminarierna) som en av kursens styrkor. Detta illustreras av bland annat följande fritextsvar:

"Seminarierna var fantastiska, vi tränades verkligen i att tänka kritiskt. Så inspirerande!"

"Kul med lite mer analytiska delar jämfört med tidigare kurser."

Eftersom seminarieundervisningen specifikt har utformats för att träna studenterna i kritiskt och självständigt förhållningssätt ser kursledningen positivt på att undervisningsformen tycks ha uppfyllt sitt tilltänkta syfte. Studenterna tycks också uppskatta basgruppsarbetet samt de obligatoriska basgruppsmötena där studenterna träffas och gemensamt förbereder sig inför den lärarledda seminarieundervisningen.

"Schemalagda basgruppsmöten var perfekt. Det brukar inte bli av annars."

"Bra att man 'tvingades' sitta med basgruppen innan basseminarierna för att få närvaro. Under programmet är det många kurser där basgrupperna inte används tyvärr, så det här var ett smart sätt att få de att användas!"

Enligt kursledningens mening tycks studenterna också uppskatta kursens lärare som, enligt flera studenter, har bidragit till att väcka ett intresse för det aktuella ämnet. Studenterna tycks också uppfatta och uppskatta att kursens lärare arbeta nära tillsammans och till och med håller i vissa undervisningsmoment tillsammans.

"Jag tycker det var en mycket rolig kurs med duktiga lärare och kreativa föreläsningar."

Även föreläsningarnas innehåll tycks uppskattas samt att lärarna använde sig av tydliga Powerpointpresentationer. Även externa föreläsningsslag tycks vara uppskattat.

"Alla föreläsningar var informativa och bra!"

"Roligt att andra personer än bara lärare på programmet håller andra typer av föreläsningar."

"Samtliga gästföreläsare var väldigt bra, det är något som vi inte har mycket av på programmet så det uppskattas verkligen (...)"

Även kursadministrationen uppskattas av studenterna vilket illustreras av följande fritextsvar:

"Jag har aldrig varit med om en så snabb, effektiv och trevlig administration och den ska inte underskattas!"

Kursens svagheter enligt studenterna

En sedan tidigare av kursledningen identifierad svaghet, som också lyfts av studenterna i kursenkäten, är att en omfattande kurs som den aktuella, vid sidan av ett närvarokrav vid seminarieundervisningen och obligatorisk närvaro vid samtliga moment i rättegångsspelet, endast tenteras genom två frågor vid en skriftlig tentamen (under VT22 i form av en hemtentamen).

"Det skulle kännas lite mer rättvist att inte examinera en så stor kurs bara på två frågor. Det är inte skäligt att tentan består av så få frågor (...). Jag har inte kunnat visa allt jag lärt mig och det känns mer som slumpen om man "förstår" frågan."

Ovanstående fråga har under en längre tid diskuterats inom ämnets lärarlag och förändringar planeras inför HT23. Dessa förändringar består bland annat av att studenterna ska få med sig poäng från såväl seminarieundervisningen som rättegångsspelet till tentamen.

Att kursen är omfattande och täcker in många områden innebär särskilda pedagogiska utmaningar. Studenterna efterfrågar mer tid i början av kursen för att "komma in i ämnet". Liksom ovan angetts planeras för ett nytt kursupplägg till HT23 och kursledningen tror att en tydligare uppdelning mellan civil- och straffprocess kan bidra till ett bättre pedagogiskt upplägg.

Ett antal kommentarer lämnas avseende antalet seminarier och att antalet är större jämfört med andra kurser. Liksom ovan nämnts sammanhänger detta med kursens omfattning och de antal områden som täcks in av aktuellt ämne. Kursledningens mening är därför att det snarare skulle behövas fler seminarier (särskilt basseminarier). Däremot bör en sådan eventuell expanderings av undervisningen kombineras med ett sänkt närvarokrav och i stället bygga på att studenterna tar ett större eget ansvar för sin kunskapsinhämtning.

Studenterna ger vidare uttryck för att de frågor som ställs vid tentamen inte motsvaras av undervisningens innehåll. Kursledningen vill framhålla att seminarieundervisningen i första hand syftar till att träna

studenternas förmåga att kritiskt och på ett självständigt sätt analysera processrättsliga problem. Studenterna erbjuds vidare ett särskilt seminarium som behandlar den processrättsliga tentamen och informeras då om att det viktiga är det metodologiska angreppssättet och inte nödvändigtvis den, vid seminariet behandlade, materiella rätten. Vidare vill kursledningen framhålla att tentamen VT22 genomfördes i form av en hemtentamen vilket, mot bakgrund av frågan om plagiat, ställer andra krav på de frågor som kan ställas och där kritiska, principiella och vetenskapliga perspektiv ställs i fokus.

Ett antal studenter tar upp att kursens diskussionspanel ställdes in under VT22. Kursens diskussionspanel innebär att samtliga anställda lärare medverkar under två timmar och hjälps åt att svara på frågor. Studenterna ombeds att skicka in frågorna på förhand så att lärarna ska kunna ges möjlighet att förbereda sig. Under VT22 skickades det in två frågor som dessutom var av mer praktisk natur och som kunde besvaras direkt i Athena. Kursledningen ansåg inte att det gick att motivera att hålla en frågestund om två timmar med 7–8 medverkande lärare. Vidare ges löpande under kursens gång möjlighet att ställa frågor till basgruppslärarna. Kursledningen är också av åsikten att studenterna börjar tentamensplugga för sent och att frågor därför sannolikt inte aktualiseras förrän ett fåtal dagar innan tentamen.

Kursledningens analys och slutsatser av behovet av förändringar m.m.

Studenternas synpunkter avseende kursens struktur och formerna för tentamen har beaktats och diskuterats vid ett internat under VT22 där samtliga lärare i processrättsämnet deltog. Under internatet beslutades att kursen ska omarbetas för att lanseras i "ny" form under HT23. Självklart hade vissa förändringar varit påkallade redan nu men med hänsyn till den tid det tar att omstrukturera en så omfattande kurs samt den framförhållning som krävs för kursplaneändringar är det kursledningens bedömning att tidigare förändringar inte är möjliga.

Vad gäller studenternas synpunkter om att tentamensfrågorna inte motsvarar undervisningens innehåll kan sägas att studenterna, enligt de förväntade studieresultaten, ska kunna uppvisa ett kritiskt förhållningssätt. Ett sådant förhållningssätt ingår i en akademisk utbildning. De seminarier som ges på kursen är utformade för att träna studenterna i kritiskt tänkande och processrättslig metod. Vidare erbjuds ett fördjupningsseminarium i början av kursen som behandlar frågan om tentamensskrivande där det tydliggörs att tentamensfrågorna inte kommer att behandla det som redan har genomgått vid seminarierna. I stället syftar tentamen till att testa studenternas förmåga att identifiera och kritiskt analysera andra processrättsliga problem (metodfråga). Slutsatsen är därför att ingen särskild åtgärd behöver vidtas i detta avseende. Däremot kommer sannolikt återgången till salstentamen bidra till att andra typer av frågor (vid sidan av essäfrågor) kan ställas.

Utfallet av tentamensresultatet från ordinarie tentamen VT22 var till stora delar identisk med resultatet från ordinarie tentamen HT21 (båda tentamina genomfördes som hemtentamen). Det som skiljde resultaten åt var att andelen som erhöll U sjönk från 22 % till 16 % och andelen som erhöll betyget B ökade från 31 % till 42 %. Detta tolkar kursledningen som att kvaliteten på undervisningen mellan kursomgångarna håller en relativt jämn nivå och att ändringar baserade på kursenkäten HT21 som har vidtagits har lett till att fler studenter klarar kursen med godkänt betyg.

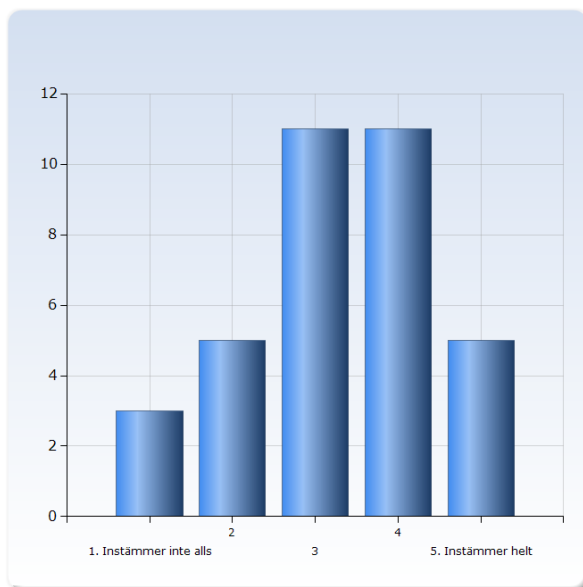
En annan aspekt som bör beröras är att över 50 % av de studenter som har svarat på kursenkäten uppger att de lagt mindre tid än heltid åt sina studier. Kursledningen vill därför understryka att kursens upplägg, med ett uttalat krav på såväl individuella som basgrupp-baserade förberedelser, förutsätter studier på heltid och att det finns ett samband mellan den tid som studenterna lägger på förberedelser inför framför allt seminarieundervisningen och utfallet på tentamen.

Processrätt VT22

Antal svar: 35

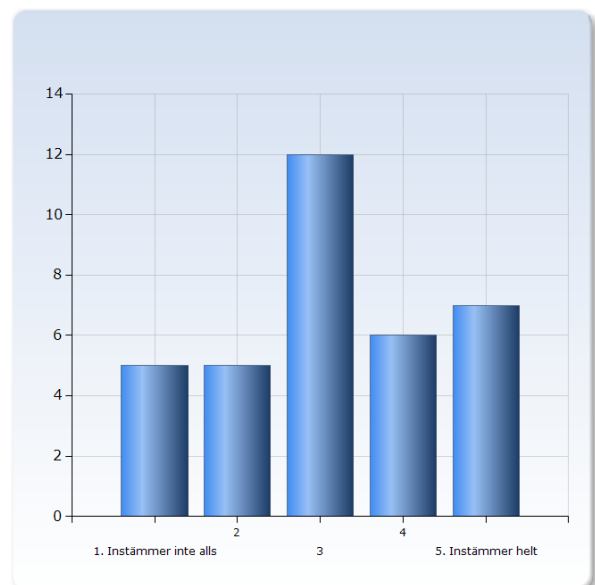
1. Överlag är jag nöjd med kursen.

Överlag är jag nöjd med kursen.	Antal svar
1. Instämmer inte alls	3 (8,6%)
2	5 (14,3%)
3	11 (31,4%)
4	11 (31,4%)
5. Instämmer helt	5 (14,3%)
Summa	35 (100,0%)

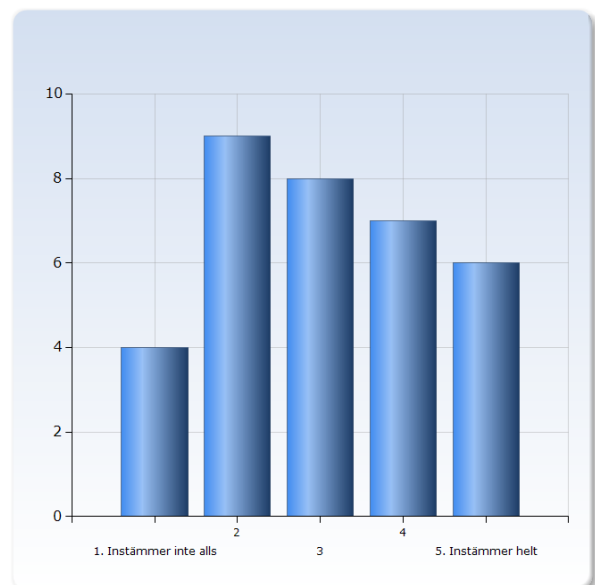
2. Kursens ämnesinnehåll var relevant för att jag skulle uppnå de förväntade studieresultaten.

Kursens ämnesinnehåll var relevant för att jag skulle uppnå de förväntade studieresultaten.	Antal svar
	5
1. Instämmer inte alls	(14,3%)
2	(14,3%)
	12
3	(34,3%)
	6
4	(17,1%)
	7
5. Instämmer helt	(20,0%)
Summa	35 (100,0%)

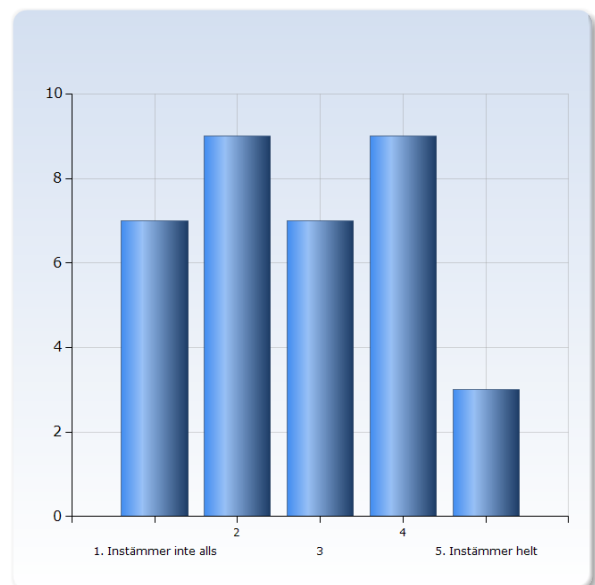
3. Undervisningen gav mig goda förutsättningar att uppnå de förväntade studieresultaten.

Undervisningen gav mig goda förutsättningar att uppnå de förväntade studieresultaten.	Antal svar
1. Instämmer inte alls	4 (11,8%)
2	9 (26,5%)
3	8 (23,5%)
4	7 (20,6%)
5. Instämmer helt	6 (17,6%)
Summa	34 (100,0%)

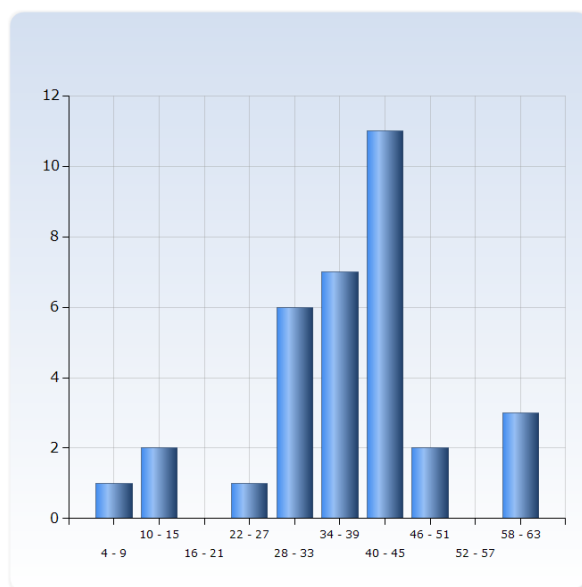
4. Examinationen/erna prövade hur väl jag uppnått de förväntade studieresultaten.

Examinationen/erna prövade hur väl jag uppnått de förväntade studieresultaten.	Antal svar
1. Instämmer inte alls	7 (20,0%)
2	9 (25,7%)
3	7 (20,0%)
4	9 (25,7%)
5. Instämmer helt	3 (8,6%)
Summa	35 (100,0%)

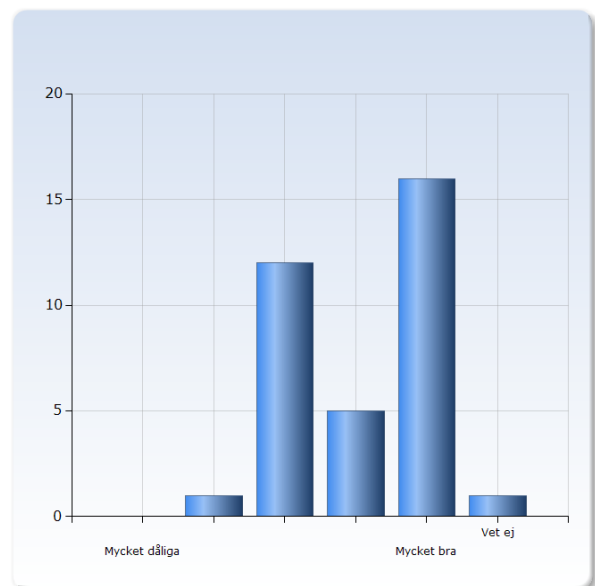
5. I genomsnitt har jag per vecka lagt ner ungefär följande antal timmar på kursen, sammanlagd tid inklusive självstudier.

I genomsnitt har jag per vecka lagt ner ungefär följande antal timmar på kursen, sammanlagd tid inklusive självstudier.	Antal svar
4 - 9	1 (3,0%)
10 - 15	2 (6,1%)
16 - 21	0 (0,0%)
22 - 27	1 (3,0%)
28 - 33	6 (18,2%)
34 - 39	7 (21,2%)
40 - 45	11 (33,3%)
46 - 51	2 (6,1%)
52 - 57	0 (0,0%)
58 - 63	3 (9,1%)
Summa	33 (100,0%)

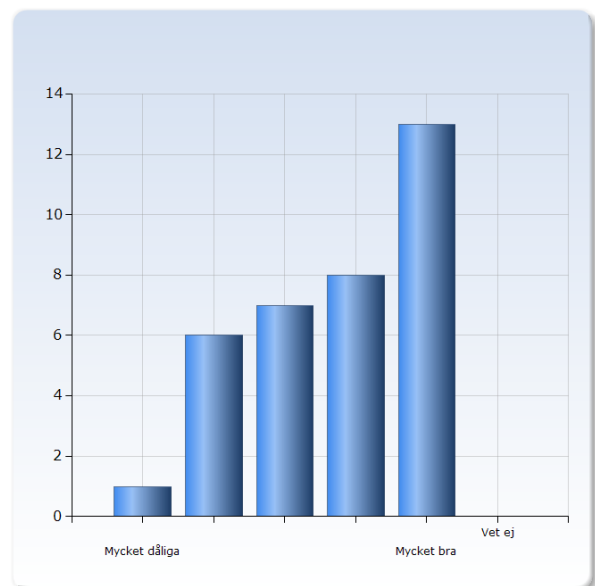
8. Vad tyckte du om föreläsningarna?

Vad tyckte du om föreläsningarna?	Antal svar
Mycket dåliga	0 (0,0%)
	1 (2,9%)
	12 (34,3%)
	5 (14,3%)
Mycket bra	16 (45,7%)
Vet ej	1 (2,9%)
Summa	35 (100,0%)

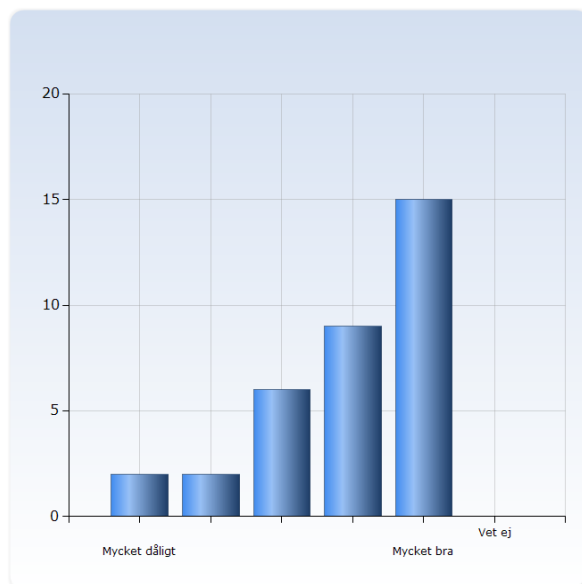
9. Vad tyckte du om seminarierna?

Vad tyckte du om seminarierna?	Antal svar
Mycket dåliga	1 (2,9%)
	6 (17,1%)
	7 (20,0%)
	8 (22,9%)
Mycket bra	13 (37,1%)
Vet ej	0 (0,0%)
Summa	35 (100,0%)

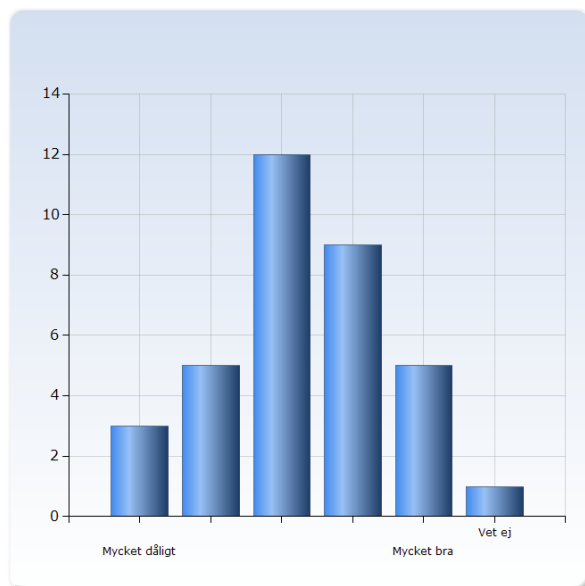
10. Vad tyckte du om rättegångsspelet?

Vad tyckte du om rättegångsspelet?	Antal svar
Mycket dåligt	2 (5,9%)
	2 (5,9%)
	6 (17,6%)
	9 (26,5%)
Mycket bra	15 (44,1%)
Vet ej	0 (0,0%)
Summa	34 (100,0%)

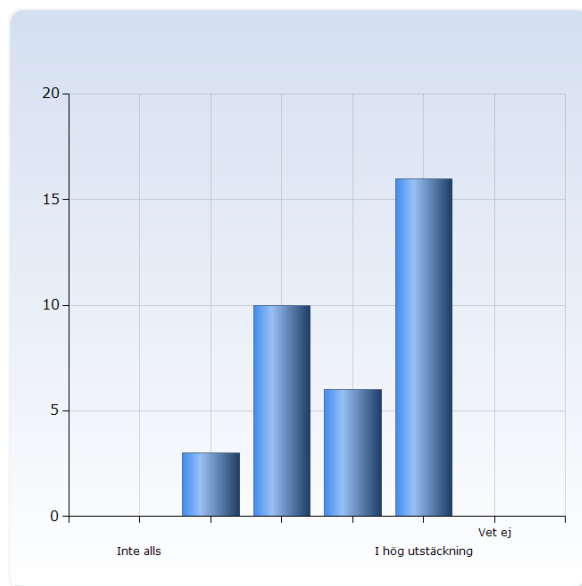
11. Vilket omdöme ger du kurslitteraturen?

Vilket omdöme ger du kurslitteraturen?	Antal svar
Mycket dåligt	3 (8,6%)
	5 (14,3%)
	12 (34,3%)
	9 (25,7%)
Mycket bra	5 (14,3%)
Vet ej	1 (2,9%)
Summa	35 (100,0%)

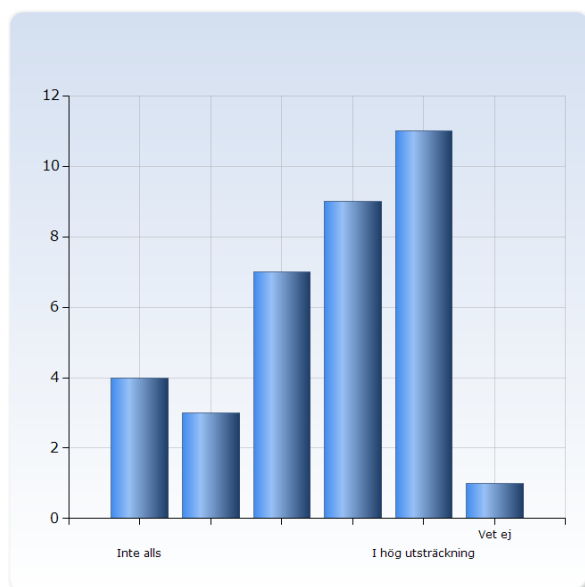
12. Vilken användning har du haft av kurslitteraturen?

Vilken användning har du haft av kurslitteraturen?	Antal svar
Inte alls	0 (0,0%)
	3 (8,6%)
	10 (28,6%)
	6 (17,1%)
	16 (45,7%)
I hög utställning	0 (0,0%)
Vet ej	35 (100,0%)
Summa	

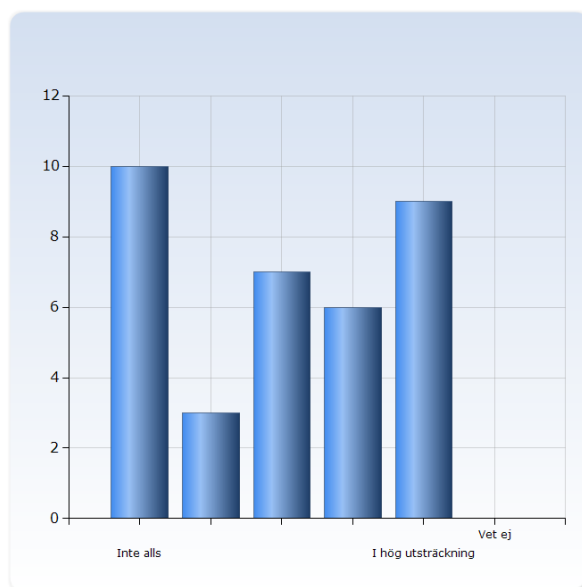
13. Anser du att basgruppsarbetet har bidragit till ditt lärande på positiva sätt?

Anser du att basgruppsarbetet har bidragit till ditt lärande på positiva sätt?	Antal svar
	4
Inte alls	(11,4%)
	3 (8,6%)
	7
	(20,0%)
	9
	(25,7%)
	11
I hög utsträckning	(31,4%)
Vet ej	1 (2,9%)
	35
Summa	(100,0%)

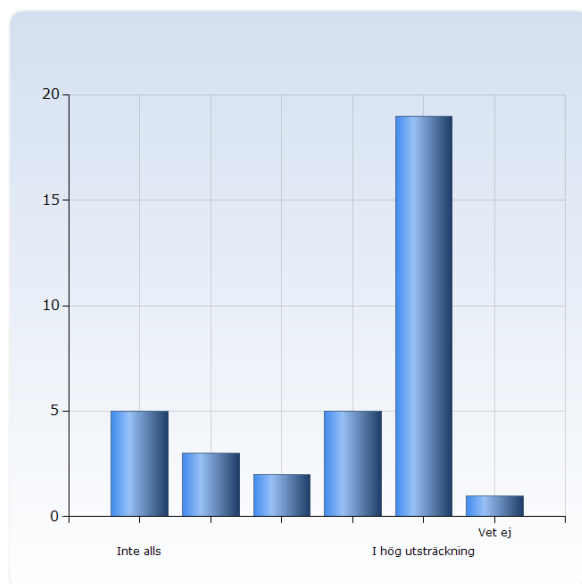
14. I vilken utsträckning har distansundervisningen påverkat ditt lärande på negativa sätt? Inte alls

I vilken utsträckning har distansundervisningen påverkat ditt lärande på negativa sätt? Inte alls	Antal svar
Inte alls	10 (28,6%)
	3 (8,6%)
	7 (20,0%)
	6 (17,1%)
	9 (25,7%)
I hög utsträckning	0 (0,0%)
Vet ej	0 (0,0%)
Summa	35 (100,0%)

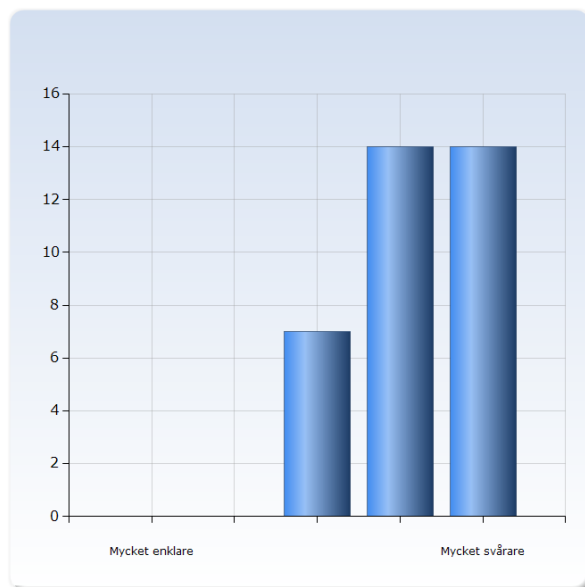
15. I vilken utsträckning skulle du vilja se att kursen, även efter pandemin, behåller vissa undervisningsinslag på distans (främst föreläsningar)?

I vilken utsträckning skulle du vilja se att kursen, även efter pandemin, behåller vissa undervisningsinslag på distans (främst föreläsningar)?	Antal svar
	5
Inte alls	(14,3%)
	3 (8,6%)
	2 (5,7%)
	5
	(14,3%)
I hög utsträckning	19
	(54,3%)
Vet ej	1 (2,9%)
	35
Summa	(100,0%)

16. Hur förhåller sig kursens svårighetsgrad till tidigare kurser du har läst på juristprogrammet?

Hur förhåller sig kursens svårighetsgrad till tidigare kurser du har läst på juristprogrammet?	Antal svar
Mycket enklare	0 (0,0%)
	0 (0,0%)
	7 (20,0%)
	14 (40,0%)
	14 (40,0%)
Mycket svårare	14 (40,0%)
Summa	35 (100,0%)

17. Skiljer sig kursens undervisningsupplägg från de kurser du tidigare har läst på juristprogrammet?

Skiljer sig kursens undervisningsupplägg från de kurser du tidigare har läst på juristprogrammet?	Antal svar
Avviker inte alls	1 (2,9%)
	7 (20,0%)
	16 (45,7%)
	7 (20,0%)
	4 (11,4%)
Avviker i hög utsträckning	
Summa	35 (100,0%)

